

מספר פנימי : 2202644
מספר סימוכין : 2024-000775
**נספח מס' כ-1006/א'
(פ/25/3058)**

**הצעת חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תיקון מס' 25 – הוראות שעה),
התשפ"ד-2024**

הצעת חוק זו נדונה בכנסת בקריאה הראשונה ביום כ"ד באדר ב'
התשפ"ד (3 באפריל 2024), והועברה לוועדת החוקה, חוק ומשפט.

הצעת החוק מוגשת – בצירוף הסתייגויות – לקריאה השנייה ולקריאה
השלישית ביום ט' בתמוז התשפ"ד (15 ביולי 2024).

להצעת החוק הוגשו בקשות רשות דיבור.

**יוזמים: חברי הכנסת יצחק קרויזר, אריאל קלנר, דן אילוז, אופיר כץ,
אלי דלל, משה רוט, יונתן מישרקי, עמית הלוי**

הצעת חוק לקריאה השנייה ולקריאה השלישית

מספר פנימי : 2202644
מספר סימוכין : 2024-000775
נספח מס' כ-1006/א'
(פ/25/3058)

חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תיקון מס' 25 – הוראות שעה), התשפ"ד–2024

1. תיקון סעיף 25 – הוראת שעה
בתקופה של חמש שנים מיום תחילתו של חוק זה (בחוק זה – תקופת הוראת השעה) יקראו את חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול), התשל"א–1971¹ (להלן – החוק העיקרי), כך שבסעיף 25 –

(1) בסעיף קטן (ד), בסופו יבוא "אין בהוראות סעיף קטן זה כדי לגרוע מסמכותו של בית משפט לנוער להורות על החזקתו של קטין כאמור במעון נעול לפי הוראות סעיף קטן (א)(1)";

(2) בסופו יבוא :

"(ו) על אף האמור בסעיף קטן (ד), ובלי לגרוע מהוראות סעיף קטן (א)(1), הורשע קטין שבשעת גזירת דינו טרם מלאו לו 14 שנה בעבירה לפי סעיף 301א(א)(10) לחוק העונשין, או לפי סעיף 301א(א)(11) לעניין ארגון טרור, או לפי סעיף 305 לחוק העונשין – אם קבע בית המשפט שהמעשה שבשלו הורשע הוא מעשה טרור לפי סעיף 37 לחוק המאבק בטרור, התשע"ו–2016², רשאי בית משפט לנוער לצוות על החזקתו של הקטין במעון נעול, לתקופה שיקבע, ועל המשך נשיאת עונשו במאסר, ובלבד שבעת העברתו למאסר ימלאו לקטין 14 שנה לפחות, לאחר ששקל בין השאר את נסיבות המקרה ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה, השפעת המאסר על הקטין, גילו של הקטין בעת ביצוע העבירה, נסיבותיו האישיות של הקטין ויכולתו של המעון הנעול לתת מענה הולם אם יש חשש ממשי כי הקטין ישוב ויבצע עבירות.

(ז) הוראות סעיף 34 ד לחוק העונשין לא יחולו לעניין הרשעה בעבירה כאמור בסעיף קטן (ו).

¹ ס"ח התשל"א, עמ' 134; התשע"ט, עמ' 232.
² ס"ח התשע"ו, עמ' 898.

(ח) תקופת המאסר ותקופת החזקתו של הקטין במעון נעול שרשאי בית המשפט לגזור לפי סעיף קטן (ו) לא יעלו במצטבר על תקופת המאסר המרבית הקבועה לעבירה שבה הורשע הקטין.

(ט) על החזקתו של קטין במעון נעול לפי סעיף קטן (ו) יחולו ההוראות החלות לעניין צו שניתן לפי סעיף קטן (א)(1).

(י) ציווה בית המשפט על החזקת קטין במעון נעול לתקופה שקבע ועל המשך נשיאת עונשו במאסר לפי הוראות סעיף קטן (ו), יורה על קיום דיון לקראת תום תקופת החזקתו של הקטין במעון הנעול שעליה הורה כאמור (בסעיף זה – דיון מעקב), ורשאי הוא, מעת לעת, וכל עוד הקטין מוחזק במעון הנעול, להורות על קיום דיון מעקב נוסף; בהליך לפי סעיף קטן זה ימנה בית המשפט סניגור לקטין שאין לו סניגור, ויחולו לעניין זה הוראות חוק הסניגוריה הציבורית; בדיון מעקב תינתן לנפגעי העבירה הזדמנות לטעון את טענותיהם.

(יא) בדיון מעקב רשאי בית המשפט, לאחר שהוגש לו תסקיר קצין מבחן לעניין זה ושהובאה לפניו חוות דעתו של הממונה על המעונות ולאחר ששקל את השיקולים המנויים בסעיף קטן (ו), להורות על אחד או יותר מאלה:

(1) דחיית מועד העברתו של הקטין למאסר והמשך החזקתו במעון נעול לתקופה שיקבע, שלא תעלה על התקופה שנותרה להשלמת העונש שעליו הורה לפי סעיף קטן (ו);

(2) קיצור תקופת המאסר שעליה הורה לפי סעיף קטן (ו);

(3) ביטול תקופת המאסר שעליה הורה לפי סעיף קטן (ו);

(4) המשך החזקתו של הקטין במעון נעול לתקופה שלא תעלה על התקופה שנותרה להשלמת העונש שעליו הורה לפי סעיף קטן (ו).

(יב) החלטות בית משפט לנוער לפי סעיפים קטנים (ו) ו(יא) ניתנות לערעור כאילו היו פסק דין.

תיקון סעיף 25א – 2. בתקופה של שלוש שנים מיום תחילתו של חוק זה יקראו את סעיף 25א לחוק הוראת שעה העיקרי, כך שבסופו יבוא:

(ה) (1) ציווה בית המשפט לנוער על החזקתו של קטין כאמור בסעיף 25(ו) במעון נעול ועל המשך נשיאת עונשו במאסר, רשאי הוא, לבקשת הממונה על המעונות, לאחר שהוגש לו תסקיר קצין מבחן לעניין זה, להמיר את הצו במאסר לתקופה שלא תעלה על 10 ימים, אם שוכנע כי הקטין מסכן אחרים או פוגע בהם, או עלול לסכן אחרים או לפגוע בהם, באופן שלא מאפשר את קיום הצו במעון הנעול.

(2) נתן בית המשפט צו כאמור בפסקה (1) ולאחר שחזר הקטין למעון הנעול התקיימו שוב הנסיבות האמורות באותה פסקה, רשאי בית המשפט, לבקשת הממונה על המעונות ולאחר שהתקיימו כל הוראות אותה פסקה, להמיר את הצו במאסר לתקופה שיקבע ושלא תעלה על יתרת התקופה שנותרה להשלמת הצו המקורי.

(3) לא ייתן בית המשפט לנוער צו לפי פסקה (1) או (2) אלא לאחר שניתנה לקטין הזדמנות להביא ראיות ולטעון את טענותיו לעניין זה ולאחר שניתנה לבעלי הדין הזדמנות להשמיע את טענותיהם; לעניין זה יחולו הוראות סעיף קטן (ד).

(4) בהחלטה לפי פסקה (1) או (2), יורה בית המשפט על מאסר לפרק הזמן הקצר ביותר הנדרש לשם מניעת הסכנה או הפגיעה כאמור בפסקה (1).

(ו) (1) על אף האמור בסעיף 10י, רשאי בית המשפט לנוער, לבקשת הממונה על המעונות, לצוות שקטין שטרם מלאו לו 14 שנה הנאשם בעבירה כאמור בסעיף 25(ו) ואשר בית המשפט ציווה על החזקתו במעון נעול, ישהה במעצר לתקופה שלא תעלה על 10 ימים, אם שוכנע, לאחר שהוגש לו תסקיר קצין מבחן לעניין זה, כי הקטין מסכן אחרים או פוגע בהם, או עלול לסכן אחרים או לפגוע בהם, באופן שלא מאפשר את קיום הצו במעון; ואולם אין בהוראות סעיף זה כדי לגרוע מהוראות סעיף 10א.

(2) נתן בית המשפט לנוער צו כאמור בפסקה (1) ולאחר שחזר הקטין למעון הנעול התקיימו שוב הנסיבות האמורות באותה פסקה, רשאי בית המשפט, לבקשת הממונה על המעונות ולאחר שהתקיימו כל הוראות אותה פסקה, להורות על מעצרו של הקטין לתקופה שלא תעלה על 30 ימים.

(3) נתן בית המשפט לנוער צו כאמור בפסקה (2), ולאחר שחזר הקטין למעון הנעול התקיימו שוב הנסיבות האמורות בפסקה (1), רשאי בית המשפט, לבקשת הממונה על המעונות ולאחר שהתקיימו הוראות פסקה (1), להורות על מעצרו לתקופות שלא יעלו על 45 ימים כל אחת.

(4) על דיון לפי סעיף קטן זה יחולו הוראות סעיף קטן (ה)(3).

(ז) החלטת בית משפט לנוער לפי סעיף קטן (ה) ניתנת לערעור כאילו הייתה פסק דין, ועל החלטת בית המשפט לפי סעיף קטן (ו) ניתן להגיש ערר כאילו הייתה החלטה בעניין מעצר לפי חוק המעצרים."

תיקון חוק הסניגוריה הציבורית – הוראת שעה
3. בתקופת הוראת השעה יקראו את חוק הסניגוריה הציבורית, התשנ"ו-1995³, כך שבסעיף 18(א)(8), אחרי פסקת משנה (ג) יבוא:

"(ד) בית משפט לנוער הורה על קיום דיון מעקב, לפי סעיף 25(ג) לחוק הנוער, או על דיון לפי סעיף 25א(ה) או (ו) לחוק הנוער, בתקופת תוקפם של הסעיפים האמורים."

הארכת תוקף
4. שר המשפטים, בהסכמת שר הרווחה והביטחון החברתי ובאישור ועדת החוקה, רשאי להאריך, בצו, את תקופת הוראת השעה בתקופות נוספות שלא יעלו על שנתיים כל אחת.

³ ס"ח התשנ"ו, עמ' 8; התשע"ו, עמ' 1189.

מספר פנימי : 2202644
נספח מס' כ-1006/א'
(פ/25/3058)

הסתייגויות ובקשות רשות דיבור

להצעת חוק הנוער (שפיטה, ענישה ודרכי טיפול) (תיקון מס' 25 – הוראות שעה), התשפ"ד–2024

* הערה: אם תתקבל הסתייגות המצריכה זאת, ימוספרו יתר הוראות החוק ויתוקנו ההפניות אליהן בהתאם.

להלן שמות חברי הכנסת המסתייגים לפי קבוצות:

- קבוצת חד"ש-תע"ל – חברי הכנסת איימן עודה, אחמד טיבי, עאידה תומא סלימאן, עופר כסיף, יוסף עטאונה
- קבוצת יש עתיד – חברי הכנסת יאיר לפיד, מאיר כהן, קארין אלהרר, מירב כהן, אלעזר שטרן, מיקי לוי, מירב בן ארי, רם בן ברק, יואב סגלוביץ', בועז טופרובסקי, מיכל שיר סגמן, עידן רול, יוראי להב הרצנו, ולדימיר בליאק, רון כץ, מטי צרפתי הרכבי, טטיאנה מזרסקי, יסמין פרידמן, דבי ביטון, משה טור פז, סימון דוידסון, נאור שירי, שלי טל מירון, ירון לוי

הסתייגויות

לפני סעיף 1

קבוצת חד"ש-תע"ל מציעה:

1. לפני הסעיף יבוא:

"מטרה 1. מטרתה של הצעת חוק זו לפגוע בזכויותיהם של קטינים על פי דין."

לסעיף 1

קבוצת יש עתיד מציעה:

2. ברישה, במקום "חמש שנים" יבוא "שלוש שנים".

* הסתייגות לנושא: אם תתקבל הסתייגות זו, סעיף 4 – יימחק.

קבוצת חד"ש-תע"ל מציעה:

3. ברישה, במקום "חמש שנים" יבוא "שישה חודשים".

* הסתייגות לנושא: אם תתקבל הסתייגות זו –

(1) בסעיף 2, במקום "שלוש שנים" יבוא "שישה חודשים".

(2) סעיף 4 – יימחק.

4. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, אחרי "השפעת המאסר על הקטין" יבוא "ומשפחתו".

5. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, אחרי "נסיבותיו האישיות של הקטין" יבוא "ובכלל זה שיקולים בדבר גזענות, אפליה ממוסדת ושיטור יתר כלפי קהילתו של הקטין".
6. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, אחרי "השפעת המאסר על הקטין" יבוא "ובכלל זה רצונו ויכולתו של הקטין לעבור הליך שיקומי או טיפולי במהלך תקופת החזקתו במעון הנעול".
7. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, בסופו יבוא "מאותו סוג עבירות שבהן הורשע, וזאת רק במהלך תקופת החזקתו במעון הנעול".
8. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, בסופו יבוא "עמדת ארגון קרן החירום הבין-לאומית של האומות המאוחדות לילדים (יוניסף) על החשש לשלמו והתפתחותו של הקטין במהלך מאסר".
9. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, המילים "יכולתו של המעון הנעול לתת מענה הולם אם יש חשש ממשי כי הקטין ישוב ויבצע עבירות" – יימחקו.
10. בפסקה (2), בסעיף קטן (ו) המוצע, בסופו יבוא "וכן לבני משפחתו של הקטין".

לסעיף 2

קבוצת חד"ש-תע"ל מציעה:

11. סעיף קטן (ה) המוצע – יימחק, בסעיף קטן (ו), במקום האמור בפסקה (4) יבוא "לא ייתן בית המשפט לנוער צו לפי סעיף קטן זה אלא לאחר שניתנה לקטין הזדמנות להביא ראיות ולטעון את טענותיו לעניין זה ולאחר שניתנה לבעלי הדין הזדמנות להשמיע את טענותיהם, ויחולו הוראות סעיף קטן (ד)" ובסעיף קטן (ז), הרישה עד המילים "פסק דין" תימחק, ובמקום "ועל" יבוא "על".
12. אחרי סעיף קטן (ז) המוצע יבוא:
"ח) ממונה על מעונות שיזם יותר משלושה הליכים לפי סעיף קטן (ה), במהלך שנה קלנדרית אחת, יועבר מתפקידו."

קבוצת יש עתיד מציעה:

13. בסעיף קטן (ו)(3) המוצע, במקום "45 ימים" יבוא "35 ימים".

לחלופין:

סעיף קטן (ו) המוצע – יימחק.

לסעיפים 3 ו-4

אין הסתייגויות

לאחרי סעיף 4

קבוצת חד"ש-תע"ל מציעה:

14. אחרי הסעיף יבוא:

5" חובת דיווח לוועדה

הממונה על המעונות ידווח לשר הרווחה והביטחון החברתי על כל הליך בהתאם לסעיף 25(יב) שיזם, ושר הרווחה וביטחון החברתי ידווח לוועדת החוקה, חוק ומשפט של הכנסת פעמיים בשנה בנושא."

15. אחרי הסעיף יבוא:

5" מעמד ארגון הצלב האדום הבינלאומי

בהליכים משפטיים לפי חוק זה, יהיה לארגון הצלב האדום הבין-לאומי מעמד של ידיד בית משפט שבאפשרותו להגיש כתבי בית-דין עצמאיים."

16. אחרי הסעיף יבוא:

5" מעמד קרן החירום הבין-לאומית של האומות המאוחדות לילדים (יוניסף)

בהליכים משפטיים לפי חוק זה, יהיה לארגון קרן החירום הבין-לאומית של האומות המאוחדות לילדים מעמד של ידיד בית משפט שבאפשרותו להגיש כתבי בית-דין עצמאיים; היה הקטין שההליך המשפטי בעניינו תושב ירושלים המזרחית, יינתן המעמד לסניף פלסטיני של הארגון."

17. אחרי הסעיף יבוא:

5" סייג לתוקף התיקון

חוק זה לאחר התיקונים המוצעים יחול מיד לאחר סיום הכיבוש והקמת מדינה פלסטינית לצד ישראל."

18. אחרי הסעיף יבוא:

5" סייג לתוקף התיקון

חוק זה לאחר התיקונים המוצעים יחול מיד לאחר השבעתו לכהונה של ראש ממשלה שאינו נאשם בפלילים."

בקשות רשות דיבור

חברי הכנסת יצחק קרויזר, גלעד קריב, נעמה לזימי, אפרת רייטן מרום, מרב מיכאלי, אביגדור ליברמן, עודד פורר, יבגני סובה, שרון ניר, יוליה מלינובסקי, חמד עמאר
